

แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง
กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์*
GUIDELINES FOR THE PREVENTION OF DROPOUT OF GROUP
STUDENTS RISK CASE EDUCATION: UTTARADIT
TECHNICAL COLLEGE

ธัญญ์พิชชา ท้วมทับ

Thunpitcha Toumtab

หยกแก้ว กมลวรเดช

Yokkaew Kamolvoradej

สุกัญญา รุจิเมธธาส

Sukunya Rujimethabhas

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Uttaradit Rajabhat University, Thailand

E-mail: tunpitcha2517@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง และหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแผนงานการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักศึกษา และนักศึกษากลุ่มเสี่ยง จำนวน 272 คน เลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ใช้วิธีจับสลาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และนักจิตวิทยา จำนวน 13 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า: สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้ 1) ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมและขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ 2) รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ/ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ 3) กฎ ระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยเคร่งครัดเกินไป 4) การติดตาม ช่วยเหลือให้คำปรึกษา และการออกเยี่ยมบ้านนักศึกษามีน้อยไป 5) มีแหล่งมั่วสุม แหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิด 6) สาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการสำหรับฝึกทักษะช่างอุตสาหกรรม และสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

* Received 14 April 2020; Revised 30 April 2020; Accepted 13 May 2020

และผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้ 1) ควรเน้นนโยบายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักศึกษา และควรมีมาตรการการกวดขันการแก้กิจกรรมที่ชัดเจน 2) ควรจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา 3) ควรสร้างความเข้าใจระหว่างผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนให้เห็นถึงความสำคัญของกฎระเบียบและข้อบังคับของวิทยาลัย 4) ควรติดตาม ดูแล และให้คำปรึกษาแก่นักเรียนโดยใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา และติดต่อประสานผู้ปกครองทันทีด้วยระบบ line หรือ facebook 5) จัดสร้างกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองให้ช่วยเหลือร่วมกับสถานศึกษา 6) ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนจัดสร้างนวัตกรรม หรือสื่อการเรียนการสอน สำหรับใช้ในรายวิชาที่สอน

คำสำคัญ: สาเหตุการออกกลางคัน, แนวทางการป้องกัน, นักศึกษากลุ่มเสี่ยง

Abstract

The purposes of this research were to study the causes of dropout of group students risk and guidelines for the prevention of dropout of group students risk case education: Uttaradit Technical College. The sample group used in the research. the first stage consisted of 272 is administrators, the head of teacher counselor, advisors, teachers, parents and group risk students, were included by Sample Random Sampling. the second stage consisted of 13 is administrators, the head of teacher counselor, the head of curriculum and instruction, advisors, and teachers of Vocational Education Commission and educational psychologist, were included by Purposive Sampling. Research tools include questionnaire and interview. Data were analyzed by average, standard deviation and content analysis.

The results showed: The causes of dropout of group students risk, all 6 sides follows: 1) Lack of participation in activities and lack of school until the end of the exam eligibility. 2) Insufficient family income, students have to help parents work. 3) Rules of institute be disciplinary. 4) Following, help, consulting and little student visits. 5) Mingling places which is near the institute, enable students easily make a mistake. 6) The department has resources such as tools, machinery for training and insufficient teaching medias. And, The results of the study of guidelines for preventing dropout of group students risk, all 6 sides follows: 1) The institute should take care the students seriously and there should be clear measures for actiuities. 2) The institute should supply scholarships.

3) Institute should create the understanding and the importance for admiring the social rules between students and parents. 4) They should follow students by using argument to solve problem and contact their parents by using technology such as line, facebook. 5) There should create a parent system to help with the institute. 6) Institute is to promote the teachers for creating innovations or teaching medias for using in teacher course.

Keywords: The Causes of Dropout, Guidelines For The Prevention, Group Risk Students

บทนำ

สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีทักษะ และศักยภาพ ในการประยุกต์ความรู้ที่ได้รับ นำไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบ อาชีพได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสอดคล้องต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้สังคมได้รู้ถึงศักยภาพของผู้เรียนอาชีวศึกษาและเป็นการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ทั้งด้านการฝึกงานวิชาชีพ และปลูกฝังจิตสำนึกการบริการสังคมนอกจากนี้ยังได้เน้นเครือข่าย ความร่วมมือกับทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมกันรับผิดชอบ และมีบทบาทในการจัดการ อาชีวศึกษาร่วมกันมากขึ้น ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงต้องการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนให้เพิ่มขึ้นควบคู่ไปกับปริมาณผู้เรียน เพื่อเป็นการสอดคล้องกับนโยบายการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2555– 2569) ตามนโยบายที่ 1 มุ่งสร้าง/ผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของ ตลาดแรงงานและยุทธศาสตร์ที่ 1: มุ่งพัฒนาคุณภาพและปริมาณผู้เรียนให้สัมพันธ์กับ ความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ และระดับสากล ด้วยการเพิ่มปริมาณผู้เรียนสายอาชีพ และลดปัญหาการออกกลางคัน (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2552) สอดคล้อง กับคำกล่าวของ พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบแนว ทางการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ในการประชุมประธานกรรมการ อาชีวศึกษาภาค – จังหวัด ทั่วประเทศ เพื่อรับทราบแนวทางการปฏิรูปราชการของส่วน ราชการในการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค และได้ฝากประเด็นการทำงาน และการแก้ปัญหาการศึกษาในเชิงบูรณาการ เช่น การเข้าไปประกบเป็นรายครอบครัวเพื่อ แก้ปัญหาเด็กออกนอกระบบการศึกษาจากร้อยละ 7 ให้ลดลงมากที่สุด ซึ่งอาจจะมีแนวทาง ดำเนินงาน เช่น จัดหาทุนให้เด็กและครอบครัวที่ยากจน และประเด็นนี้ถือเป็นประเด็นสำคัญที่ จะกำหนดไว้ในตัวชี้วัด (KPIs) รายจังหวัดทั้งภาพรวมและรายโครงการ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2559) แต่ปัจจุบันพบปัญหาว่าการออกกลางคันเป็นปัญหาสำคัญต่อการจัดการศึกษาของ

ประเทศที่ต้องเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ทั้งนี้เนื่องจากปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนก่อให้เกิด “ความสูญเสียทางการศึกษา” ผลเสียต่อผู้เรียน ได้แก่ ทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ และทักษะจำเป็นในการดำรงชีวิต มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนรู้ ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเอง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในระหว่างเรียน งบที่รัฐควรจะได้รับในอนาคตจากการที่มีประชากรที่มีคุณภาพ งบที่รัฐจะต้องเสียไปในการแก้ปัญหาสังคมหากเด็กออกกลางคันส่วนหนึ่งก่อปัญหาขึ้น งบที่รัฐต้องเสียไปในการดูแลบุคคลส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นการสูญเสียโอกาส ได้แก่ สูญเสียโอกาสส่วนบุคคลที่จะศึกษาและพัฒนาตนเอง สูญเสียโอกาสของสังคมที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศและเป็นผลเสียต่อสังคมได้แก่ ขาดคนที่มีคุณภาพที่จะสร้างสรรค์ความเจริญและสังคมต้องแบกรับภาระหากผู้เรียนที่ออกกลางคันโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ สังคมเกิดความวุ่นวายหากผู้เรียนที่ออกกลางคัน โตขึ้นเป็นผู้ใหญ่และก่อปัญหาขึ้น จะเห็นได้ว่าการออกกลางคันเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่ไม่อาจมองข้ามไปได้ เพราะผู้เรียนที่ออกกลางคันต้องประสบปัญหาคุณภาพชีวิตของตนเอง ก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคม และประเทศชาติในอนาคต (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2554)

ซึ่งการออกกลางคันล้วนเป็นความสูญเสียทางการศึกษาที่น่าเสียดาย ควรแก่การปรับแก้โดยเร่งด่วนดังรายงานสรุปผล การออกกลางคันทันนักเรียนนักศึกษาประจำปีงบประมาณ 2559 – 2561 วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ พบว่า มีจำนวนนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งสิ้น 5,608 คน มีจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ออกกลางคัน รวมทั้งสิ้น 1,692 คน คิดเป็นร้อยละ 30.17 ซึ่งแต่ละปีการศึกษานั้น นักเรียนนักศึกษาที่ออกกลางคันทันมีจำนวนเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุกปี (งานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาสาเหตุและหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงในการวิจัยหัวข้อ “แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยงกรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์” เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์การจัดการบริหารการศึกษาในปีต่อไป และเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาให้มีปริมาณลดน้อยลงและหายไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์
2. เพื่อหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed – Method Research) ซึ่งมีทั้งวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ ขนาดประชากรที่จะศึกษาจำนวน 540 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ใช้ในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง นักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ส่งเคราะห์เลือกกลุ่มตัวอย่างจากห้องเรียน ที่มีนักเรียนนักศึกษา ที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์จำนวนมากหรือมีผลการขาดเรียนจำนวนมากของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (สุทธนู ศรีไสย์, 2551) ใช้วิธีจับสลาก เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง จำนวน 54 คน 2) นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ ผู้วิจัยได้ส่งเคราะห์เลือกกลุ่มตัวอย่างจากตัวนักเรียนนักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ และตัวนักเรียนนักศึกษาที่มีผลการขาดเรียนจำนวนมาก ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (สุทธนู ศรีไสย์, 2551) โดยใช้วิธีจับสลากนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง จำนวน 218 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ใช้ในการวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูผู้สอนครูที่ปรึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และนักจิตวิทยาการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 13 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เครื่องมือในการเก็บข้อมูลงานวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 1: หาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน นักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง และผู้ปกครองนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ของ ลิเคิร์ท 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย ที่สุด จำนวน 56 ข้อ (Likert, R., 1967)

2.2 เครื่องมือในการเก็บข้อมูลงานวิจัยสำหรับวัตถุประสงค์ที่ 2: หาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และนักจิตวิทยาการศึกษา โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 6 ด้าน ๆ ละ 2 ข้อ รวมทั้งหมดจำนวน 12 ข้อ โดยเลือกสาเหตุการออกกลางคันที่สำคัญมากที่สุดและเร่งด่วนก่อน 2 ลำดับแรกของแต่ละด้าน เพื่อหาหาแนวทางการป้องกัน ฯ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ศึกษาหาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง

จัดนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์และนำแบบสอบถาม และแบบขอความยินยอมขอเข้าพบกับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน จำนวน 38 คน ผู้ปกครอง จำนวน 16 คน และนักศึกษากลุ่มเสี่ยง 218 คนที่กำลังศึกษาอยู่วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ช่วยตอบแบบสอบถาม โดยให้คำแนะนำและอธิบายวัตถุประสงค์ พร้อมแบบขอความยินยอมอนุญาตให้กับนักศึกษานำแบบสอบถามไปพิจารณาการตอบแบบสอบถามที่บ้านได้ แล้วค่อยนำแบบสอบถามมาส่งคืนให้กับผู้วิจัยตามวันเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

3.2 ศึกษาหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง

3.2.1 ขอหนังสือราชการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตต์ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการใช้ระบบติดตามดูแลนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาที่มีจำนวนการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาลดน้อยลงทุก ๆ ปีการศึกษา และนักจิตวิทยาการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถามตามแบบสัมภาษณ์ในครั้งนี้

3.2.2 นำเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 6 ด้าน ด้านละ 2 ข้อ ทั้งหมดจำนวน 12 ข้อ โดยเลือกสาเหตุการออกกลางคันที่สำคัญมากที่สุดและเร่งด่วนก่อน 2 ลำดับแรกของแต่ละด้านไปใช้ในการจัดสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันกับกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ได้แก่ ผู้บริหาร

สถานศึกษา หัวหน้างานแนะแนวการศึกษา ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและนักจิตวิทยาการศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์

3.2.3 รวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาสรุปหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์รายบุคคล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลเชิงคุณภาพต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้ข้อมูลที่ได้นำมาสรุป และจำแนกแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของแต่ละด้าน แล้วทำการตรวจสอบและวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเป็นภาพรวมรายด้าน

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ สรุปผลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง และข้อมูลทั่วไปของครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอนและผู้ปกครอง และ ส่วนที่ 2 สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง มีทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเสี่ยง พบว่า ตอบแบบสอบถาม จำนวน 194 คน กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้น ปวช. และปวส. วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ คิดเป็นร้อยละ 88.99 เพศชาย ร้อยละ 90.7 เพศหญิง ร้อยละ 9.3 มีอายุระหว่าง 14 – 16 ปี ร้อยละ 14.9 อายุระหว่าง 17 – 19 ปี ร้อยละ 47.9 อายุระหว่าง 20 – 21 ปี ร้อยละ 29.9 และอายุระหว่าง 22 ปีขึ้นไป ร้อยละ 7.2 และเป็นนักเรียนนักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในสาขาช่างยนต์ ร้อยละ 11.9 สาขาช่างกลโรงงาน ร้อยละ 25.8 สาขาช่างเชื่อมโลหะ ร้อยละ 10.3 สาขาช่างไฟฟ้ากำลัง ร้อยละ 23.2 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ร้อยละ 10.3 สาขาช่างก่อสร้าง ร้อยละ 11.3 สาขาช่างเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 5.7 และสาขาช่างเมคคาทรอนิกส์ ร้อยละ 1.5 และข้อมูลทั่วไปของครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอนและผู้ปกครอง พบว่า ตอบแบบสอบถาม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 87.04 ข้อมูลทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 76.6 เพศหญิง ร้อยละ 23.4 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 6.4 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 34.0 อายุระหว่าง 40 – 50 ปี ร้อยละ 44.7 และอายุระหว่าง 51 – 60 ปี

ร้อยละ 14.9 มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในระหว่าง 1 – 5 ปี ร้อยละ 29.8 ระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 10.6 ระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ 36.2 และระหว่าง 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.4 ปัจจุบันปฏิบัติงานในตำแหน่งงาน ครูที่ปรึกษา ร้อยละ 36.2 และครูผู้สอน ร้อยละ 63.8

ส่วนที่ 2 สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งมีทั้งหมด 6 ด้าน ผลปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา กลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ ตอบแบบสอบถามรวมทุกสาขาวิชาช่าง

รายการสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคัน	ระดับสาเหตุการออกกลางคัน (N=241)		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านตัวนักศึกษา	3.02	0.905	ปานกลาง
2. ด้านสภาพครอบครัว	2.76	1.065	ปานกลาง
3. ด้านสถานศึกษา	2.82	0.973	ปานกลาง
4. ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน	2.98	0.888	ปานกลาง
5. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม	2.80	0.889	ปานกลาง
6. ด้านการเรียนการสอน/หลักสูตร	2.73	1.029	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุการออกกลางคันส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 6 ด้าน และเมื่อเรียงลำดับรายด้านที่เป็นสาเหตุมากที่สุดได้แก่ 1) ด้านตัวนักศึกษา ($\bar{x} = 3.02$, S.D. = 0.91) รองลงมาอันดับที่ 1 ได้แก่ ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน ($\bar{x} = 2.98$, S.D. = 0.89) อันดับที่ 2 ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.82$, S.D. = 0.97) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายการของสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันที่มีสาเหตุสำคัญหรือเร่งด่วนมากที่สุด 2 ลำดับแรกของแต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ด้านตัวนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.02$, S.D. = 0.905) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดการเข้าร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 1.35) รองลงมา คือ ขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 1.43) ตามลำดับ

2. ด้านครอบครัว พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.76$, S.D. = 1.065) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ/ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 3.11$, S.D. = 1.18) รองลงมา คือ ความไม่พร้อมด้านฐานะทางครอบครัว ขาดผู้สนับสนุน/ขาดผู้รับผิดชอบส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 1.34) ตามลำดับ

3. ด้านสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.973) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กฎ ระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยเคร่งครัดเกินไป ปฏิบัติได้ยาก ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 1.29) รองลงมา คือ ระบบบริการอินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.36) ตามลำดับ

4. ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.98$, S.D. = 0.888) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตาม/พูดคุย/ให้คำแนะนำ/ให้คำปรึกษา/การออกเยี่ยมบ้าน/การดูแลช่วยเหลือให้กับนักศึกษาที่ต้องการศึกษามีน้อยไป ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 1.17) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษากับนักศึกษามีเวลาน้อย ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.17) ตามลำดับ

5. ด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D.=0.889) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งมั่วสุมอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียน ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 1.24) รองลงมา คือ แหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการกระทำผิด ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 1.24) ตามลำดับ

6. ด้านการเรียนการสอน/หลักสูตร พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 1.029) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับฝึกทักษะช่างอุตสาหกรรม และสื่อการเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.28) รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนให้กับนักศึกษามีน้อย ($\bar{X} = 2.86$, S.D.=1.29) ตามลำดับ

2. แนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ตามรายการสาเหตุสำคัญที่มีผลต่อการออกกลางคันหรือเร่งด่วนมากที่สุด 2 ลำดับแรกของแต่ละด้าน โดยการสัมภาษณ์และสอบถามข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 13 คน ผลปรากฏดังนี้

1. ด้านตัวนักศึกษา ประเด็นหัวข้อ ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมและขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษาควรเน้นนโยบายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักศึกษาอย่างจริงจัง และเน้นการติดตามดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิดโดยครูที่ปรึกษา 2) สถานศึกษาควรมีมาตรการที่จริงจังและชัดเจนกับการแก้กิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาไม่ถนัดกิจกรรมอีก เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลที่จะได้รับ 3) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมการจัดระบบการเก็บข้อมูล และติดตามการเข้าร่วมกิจกรรมและการเรียนที่เป็นปัจจุบัน

2. ด้านครอบครัว ประเด็นหัวข้อ รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ และต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ และความไม่พร้อมด้านฐานะทางครอบครัว ขาดผู้สนับสนุน/ขาดผู้รับผิดชอบส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษา งานแนะแนว และครูที่

ปรึกษาต้องร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการหารายได้พิเศษหลังเลิกเรียน และระหว่างเรียน จากการฝึกทักษะวิชาชีพที่เรียน หรือจัดทำกิจกรรมการหารายได้ระหว่างเรียนภายใต้การนิเทศ

2) สถานศึกษา งานแนะแนว และครูที่ปรึกษาต้องร่วมมือกันเพื่อหาพิจารณาหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา หรือจัดหาระดมทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา

3. ด้านสถานศึกษา ประเด็นหัวข้อ กฎ ระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย

เครื่องครัดเกินไปปฏิบัติ ได้ยาก สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษา ฝ่ายปกครองควรสร้างความเข้าใจระหว่างผู้เรียนกับผู้ปกครอง ชุมชน ให้มีความตระหนักและเน้นให้เห็นถึงความสำคัญและแนวปฏิบัติร่วมกันเกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย และสร้างทัศนคติ การยอมรับกฎระเบียบของสังคม 2) กฎระเบียบบางข้อควรเกิดจากการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายหรือให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่สามารถยอมรับได้จากทุก ๆ ฝ่าย

4. ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน ประเด็นหัวข้อ การติดตาม ให้คำแนะนำ

ให้คำปรึกษา การออกเยี่ยมบ้าน และดูแลช่วยเหลือให้กับนักศึกษามีน้อยไป สรุปได้ว่า 1) ติดตามผู้เรียนและติดต่อผู้ปกครอง โดยใช้เทคโนโลยี เช่น ใช้ line, facebook เป็นต้น 2) ให้คำปรึกษานักเรียนได้ทุกเรื่องและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว 3) ประสานงานกับผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านฯ 1 ครั้งต่อภาคเรียน

5. ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ประเด็นหัวข้อ แหล่งมั่วสุมหรือแหล่งอบายมุข

อยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียนและการกระทำผิด สรุปได้ว่า 1) กำหนดนโยบายการตรวจ แหล่งมั่วสุม และประสานงานกับเจ้าหน้าที่และจัดทำข้อมูลแหล่งอบายมุขใกล้สถานศึกษา 2) มีมาตรการควบคุมแหล่งอบายมุขและการหนีออกนอกสถานศึกษาอย่างจริงจัง

6. ด้านการเรียนการสอน/หลักสูตร ประเด็นหัวข้อ สาขาวิชามีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับฝึกทักษะช่างอุตสาหกรรม และสื่อการเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ สรุปได้ว่า 1) ส่งเสริมการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดสร้างนวัตกรรมหรือสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน 2) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอความช่วยเหลือในด้านทรัพยากรต่าง ๆ จากสถานประกอบการหรือจัดระดมทุนหาทรัพยากรเครื่องจักรจากหน่วยงานหรือขอความร่วมมือจากศิษย์เก่า เป็นต้น

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการหาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน และเมื่อเรียงลำดับรายด้านที่เป็นสาเหตุมากที่สุด ได้แก่ ด้านตัวนักศึกษา รองลงมาอันดับที่ 1 ได้แก่ ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน ด้านสถานศึกษา ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านครอบครัว และด้านการเรียนการ

สอน/หลักสูตร ตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายการของสาเหตุที่มีผลต่อการออกกลางคันที่มีสาเหตุสำคัญหรือเร่งด่วนมากที่สุด 2 ลำดับแรก ปรากฏดังนี้

1.1 ด้านตัวนักศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดการเข้าร่วมกิจกรรม และรองลงมา คือ ขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากเมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนแล้ว กิจกรรมอาจจะไม่น่าสนใจหรือไม่ตรงกับความต้องการ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนอาจจะไม่น่าสนใจหรือสาขาวิชาที่เลือกเรียนอาจไม่ตรงกับความถนัดของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัญชิสา อยู่ยืนยง พบว่า ปัจจัยทางด้านตัวของเยาวชน ซึ่งก็ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญมากปัจจัยหนึ่งเนื่องจากส่วนใหญ่การตัดสินใจ ออกจากสถานศึกษากลางคันนั้นเป็นการตัดสินใจของ ตัวเยาวชนเอง โดยมาจากเหตุผลต่าง ๆ กันไป เช่น สติปัญญา ผลการเรียน การเรียนซ้ำชั้น ลักษณะนิสัยส่วนตัวพฤติกรรมเบี่ยงเบน การคบเพื่อน การไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา และมองไม่เห็นอนาคตจากการศึกษา การลอกเลียนแบบ การดำเนินชีวิตจากสิ่งแวดล้อมรอบข้าง เป็นต้น (อัญชิสา อยู่ยืนยง, 2550)

1.2 ด้านครอบครัว พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ และต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ และรองลงมา คือ ความไม่พร้อมด้านฐานะทางครอบครัว ขาดผู้สนับสนุน/ขาดผู้รับผิดชอบส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน ซึ่งส่วนใหญ่อาจเกิดจากบิดามารดาต้องออกไปรับจ้างทำงานต่างจังหวัดและปล่อยให้เด็กอยู่กับปู่ย่า ตายายหรือบางคนก็ให้อยู่คนเดียวจึงเป็นผลทำให้ไม่มีเงินมาเรียน นักศึกษาต้องออกไปหางานทำงานทำเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ พบว่า สาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิบูลย์บริหารธุรกิจ รามอินทรา มีสาเหตุการลาออกกลางคันที่เป็นสาเหตุหลัก คือ สาเหตุด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และสาเหตุด้านครอบครัวของนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก สาเหตุเพราะผู้ปกครองไม่ได้เลี้ยงดูปล่อยให้เด็กอยู่กับญาติ รายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว เป็นต้น (สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2558)

1.3 ด้านสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กฎ ระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัยเคร่งครัดเกินไปปฏิบัติได้ยาก และรองลงมา คือ ระบบบริการอินเทอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาไม่ชอบกฎระเบียบของสถานศึกษาที่เข้มงวดเกินไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรุณวรรณ พบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษาด้านสถานศึกษา มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ ความเข้มงวดเรื่อง กฎระเบียบของสถานศึกษา เป็นต้น (บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรุณวรรณ, 2554)

1.4 ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตาม ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา การออกเยี่ยมบ้าน และการดูแลช่วยเหลือให้กับนักเรียนมีน้อยไป และรองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษากับนักศึกษา มีเวลาน้อยทั้งนี้อาจเป็นเพราะเวลานักเรียนมีปัญหาหรือต้องการคำปรึกษาหรือความช่วยเหลือจากครูที่ปรึกษาแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นคือครูที่ปรึกษาอาจไม่มีเวลาให้คำปรึกษาหรือไม่คอยให้ความสนใจหรือใส่ใจนักศึกษามากพอจึงทำให้นักศึกษาเมื่อเจอปัญหาแล้วขาดที่พึ่งหรือขาดคนดูแลอย่างเข้าใจจริง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมภาร มีอุเทน และคณะ (2560, น.238) พบว่า ระดับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านครูที่ปรึกษา สาเหตุใหญ่เกิดจากการวางตัวของครูปรึกษาไม่เหมาะสม ไม่เป็นกันเอง ติดต่อยาก เป็นต้น (สมภาร มีอุเทน และคณะ, 2560)

1.5 ด้านชุมชน และสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งมั่วสุมอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียนและรองลงมา คือ แหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิดทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อนักศึกษามาเรียนแล้วมีช่วงคาบเวลาว่างและประกอบกับบางครั้งเบื่อหน่ายการเรียน และประกอบกับบริเวณใกล้สถานศึกษามีแหล่งมั่วสุม เช่น ร้านเกมส์ โต๊ะสนุกเกอร์ ร้านค้าที่อบายมุขของอบายมุข เช่น เหล้า บุหรี่ จึงทำให้นักศึกษาอยากออกมาอยู่ตามแหล่งมั่วสุมเพราะทำให้ความสนุกเพลิดเพลินจนทำให้ไม่อยากกลับเข้ามาเรียนต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมภาร มีอุเทน และคณะ พบว่า ระดับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ซึ่งสาเหตุการออกกลางคัน ได้แก่ นักศึกษาติดเกมส์ ติดการเล่นอินเทอร์เน็ต เป็นต้น (สมภาร มีอุเทน และคณะ, 2560)

1.6 ด้านการเรียนการสอน/หลักสูตร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรสำหรับฝึกทักษะช่างอุตสาหกรรม และสื่อการเรียน ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และรองลงมา คือ การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนให้กับนักเรียนมีน้อย ทั้งนี้อาจมาจากนักศึกษามาเรียนแล้วมาชอบหรือไม่ถนัดกับสาขาวิชาที่เลือกเรียน หรือการจัดการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ อุปกรณ์ในการลงมือปฏิบัติมีไม่เพียงพอต่อผู้เรียน และหลักสูตรเนื้อหาการเรียนบ้างรายวิชาเกินไป สื่อการเรียนไม่ทันสมัย จึงทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมใจ เพียรประสิทธิ์ และอัศรัตน์ พูลกระจำง พบว่า ห้องเรียนมีจำนวนผู้เรียนมากเกินไปหลักสูตรมีจำนวนชั่วโมงเรียนน้อย ไม่สามารถนำไปใช้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (สมใจ เพียรประสิทธิ์ และอัศรัตน์ พูลกระจำง, 2554)

2. ผลการศึกษาหาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง
กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคคูตรดิตถ์ จากสัมภาษณ์และสอบถามข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 13 คน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ด้านตัวนักศึกษา ประเด็นหัวข้อ ขาดการเข้าร่วมกิจกรรมและขาดเรียน
มากจนหมดสิทธิ์สอบ สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษาควรเน้นนโยบายให้ครูที่ปรึกษาดูแลนักศึกษา
อย่างจริงจัง และเน้นการติดตามดูแลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิดโดยครูที่ปรึกษา
2) สถานศึกษาควรมีมาตรการที่เอื้อจริงเอื้อจริงกับการแก้ปัญหาเพื่อให้นักศึกษาไม่กล้าติด
กิจกรรมอีกหรือมีวิธีการแก้ปัญหาที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงผลที่จะได้รับ
3) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมการจัดระบบการเก็บข้อมูลและติดตามการเข้าร่วมกิจกรรม
และการเรียนที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Anderson. Kenneth Rufus
พบว่า โรงเรียนได้มีการดำเนินการด้วยความหลากหลายกับเด็กนักเรียนที่มีผลการเรียนที่ต่ำ
โดยการจัดให้นักเรียนเป็นกลุ่มในการเรียนซ่อมเสริม การแยกเด็กออกจากโปรแกรม เพื่อเข้า
โปรแกรมเสริมให้มีความเหมาะสมสำหรับกับเด็กในกลุ่มนั้น (Anderson. Kenneth Rufus,
2003)

2.2 ด้านครอบครัว ประเด็นหัวข้อ รายได้ของครอบครัวไม่เพียงพอ/ต้องช่วย
ผู้ปกครองประกอบอาชีพ และความไม่พร้อม ด้านฐานะทางครอบครัว ขาดผู้สนับสนุน/ขาด
ผู้รับผิดชอบส่งเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษา งานแนะแนว และครูที่
ปรึกษาต้องร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการหารายได้พิเศษหลังเลิกเรียน และระหว่างเรียน
จากการฝึกทักษะวิชาชีพที่เรียน หรือจัดทำกิจกรรมการหารายได้ระหว่างเรียนภายใต้การนิเทศ
2) สถานศึกษา งานแนะแนวและครูที่ปรึกษาต้องร่วมมือกันเพื่อหาพิจารณาหาทุนการศึกษา
ให้กับนักศึกษา หรือจัดหาระดมทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
โกมล จันทวงศ์ พบว่า ควรช่วยเหลือเกื้อกูลและทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น ช่วยกันลดค่าใช้จ่าย
ที่ไม่จำเป็นและประหยัดหาช่องทางเพิ่มรายได้ช่วยเหลือครอบครัวหรือหารายได้ระหว่างเรียน
(โกมล จันทวงศ์, 2558)

2.3 ด้านสถานศึกษา ประเด็นหัวข้อ กฎ ระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย
เคร่งครัดเกินไปปฏิบัติได้ยาก สรุปได้ว่า 1) สถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจระหว่างผู้เรียน
ผู้ปกครอง ชุมชนให้มีความตระหนักและเน้นให้เห็นถึงความสำคัญและแนวปฏิบัติร่วมกัน
เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับของวิทยาลัย และสร้างทัศนคติ การยอมรับกฎระเบียบของสังคม
2) กฎระเบียบบางข้อควรเกิดจากการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายหรือให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด
กฎระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติที่สามารถยอมรับได้จากทุก ๆ ฝ่าย สอดคล้องกับผลการศึกษา
ของ บุญโชติ ชำนาญและอุไรรัก ดรณวรรณ พบว่า ด้านสถานศึกษา ควรลดความเข้มงวดเรื่อง
กฎระเบียบของสถานศึกษา (บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรณวรรณ, 2554)

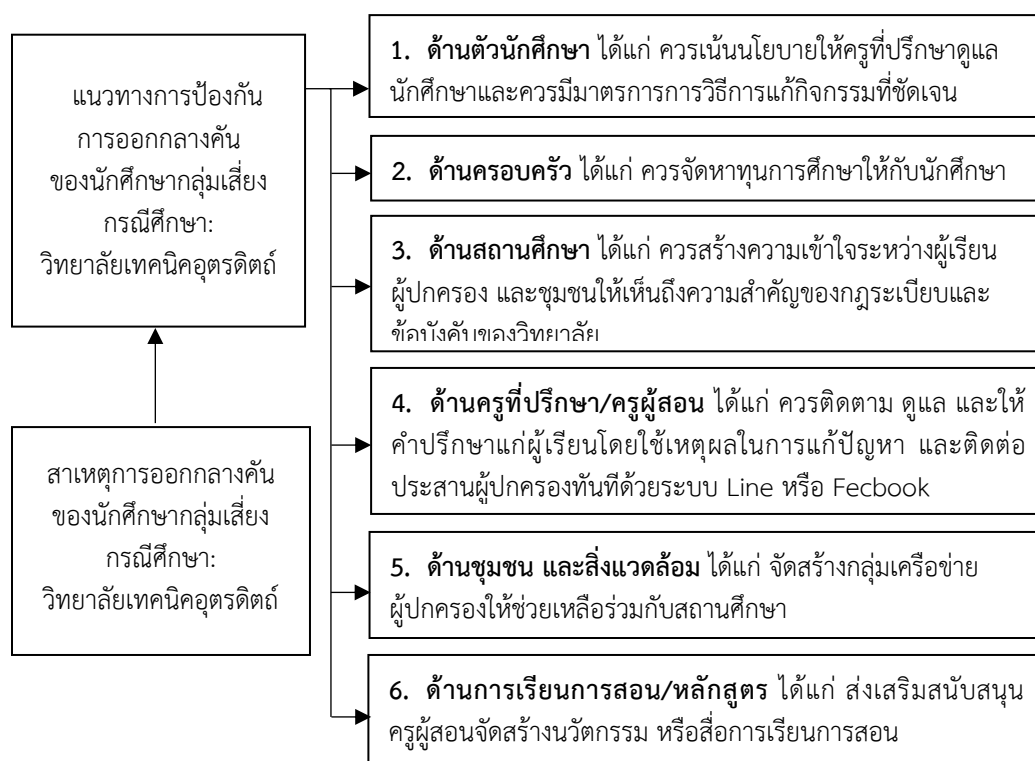
2.4 ด้านครูที่ปรึกษา/ครูผู้สอน ประเด็นหัวข้อ การติดตาม ให้คำปรึกษา การออกเยี่ยมบ้าน และช่วยเหลือให้กับนักศึกษาที่ต้องการปรึกษามีน้อยไป สรุปได้ว่า 1) ติดตามผู้เรียนและติดต่อผู้ปกครอง โดยใช้เทคโนโลยี เช่น ใช้ line , facebook เป็นต้น 2) ให้คำปรึกษานักเรียนได้ทุกเรื่องและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว 3) ประสานงานกับผู้ปกครองและเยี่ยมบ้าน 1 ครั้งต่อภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมภาร มีอุเทน และคณะ พบว่า แนวทางการบริหารจัดการการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพหนองสูง จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ การคัดกรองนักเรียนนักศึกษา ออกเยี่ยมบ้านนักเรียนนักศึกษา และดำเนินกิจกรรมหรือโครงการระบบติดตามช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา และเอาใจใส่ ติดตามนักเรียนนักศึกษา หรือเรียกย่อว่า หน้าที 1 คอ 3 ออ ให้กำลังใจ หรือเสริมแรง และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน (สมภาร มีอุเทน และคณะ, 2560)

2.5 ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ประเด็นหัวข้อ แหล่งมั่วสุมหรือแหล่งอบายมุขอยู่ในใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียนและการกระทำผิด สรุปได้ว่า 1) มีมาตรการควบคุมแหล่งอบายมุขและการหนีออกนอกสถานศึกษาอย่างจริงจัง 2) สร้างกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองในพื้นที่ช่วยดูแลนักเรียนร่วมกลุ่มมั่วสุมและหนีเรียนพร้อมทั้งให้แจ้งข่าวสารและช่วยปราบปรามแหล่งอบายมุขร่วมกับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกมล จันทวงศ์ พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานอื่นเข้ามามีส่วนร่วม และควรจัดบรรยากาศในมหาวิทยาลัยให้น่าเรียน มีหอพักนักศึกษา (โกมล จันทวงศ์, 2558)

2.6 ด้านการเรียนการสอน/หลักสูตร ประเด็นหัวข้อ สาขาวิชามีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรสำหรับฝึกทักษะช่างอุตสาหกรรม และสื่อการเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ไม่เพียงพอ สรุปได้ว่า 1) ส่งเสริมให้การสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดสร้างนวัตกรรมหรือสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน 2) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอความช่วยเหลือในด้านทรัพยากรต่าง ๆ จากสถานประกอบการหรือจัดระดมทุนหาทรัพยากร เครื่องจักรจากหน่วยงานหรือขอความร่วมมือจากศิษย์เก่า เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ โกมล จันทวงศ์ พบว่า ควรเปิดหลักสูตรที่ตอบสนองตลาดแรงงานและความต้องการท้องถิ่น มีหลักสูตรหลายสาขา มีอาจารย์ประจำหลักสูตรเพียงพอ มีการปรับพื้นฐานความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษามีกิจกรรมให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ปรับเวลาให้เลิกเรียนเร็ว (โกมล จันทวงศ์, 2558)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์ สำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการบริหารลดการออกกลางคันทั้งหมด 6 ด้าน แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สรุปแนวทางการป้องกันการออกกลางคันของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง
วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการมาตรการการบริหารจัดการกิจการนักเรียนนักศึกษา ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา นักเรียนนักศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

2. ควรนำผลการวิจัยแนวทางการป้องกันการออกกลางคันมาใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการอาชีวศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

โกมล จันทวงศ์. (2558). ปัจจัยสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ศูนย์สระแก้ว. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 5(1), 127-141.

- งานทะเบียน วิทยาลัยเทคนิคอุดรดิตถ์. (2561). รายงานสรุปผลข้อมูลการออกกลางคัน
นักเรียนนักศึกษาประจำปีงบประมาณ 2559 – 2561.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2559). มอบแนวทางบริหารราชการ ศธ.ในภูมิภาค แก่ประธานกรรมการ
อาชีวศึกษาภาค-จังหวัด ทัวประเทศ (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 146/2559). เรียกใช้เมื่อ
24 สิงหาคม 2562 จาก <https://www.moe.go.th/websm/2016/mar/146.html>
- บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรณวรรณ. (2554). การศึกษาปัญหาและสาเหตุการออกกลางคัน
ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช. เรียกใช้เมื่อ 24 สิงหาคม
2562 จาก <http://www.tnk.ac.th/data%20file/Research/To%20study%20the%20problems%20and%20causes%20of%20dropping%20out%20of%20school.pdf>
- สมใจ เพียรประสิทธิ์ และอัศครัตน์ พูลกระจ่าง. (2554). การศึกษาความคิดเห็นในการออก
กลางคันของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันโรงเรียนฝักอาชีพร กรุงเทพมหานคร.
วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร, 5(2), 20-32.
- สมภาร มีอุเทน และคณะ. (2560). การศึกษาสาเหตุและแนวทางการบริหารจัดการการออก
กลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพหนองสูงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์.
วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 23(1), 238.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2554). สถิติการออก
กลางคันของนักเรียน ปีการศึกษา 2552. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2552). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอาชีวศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2558). การศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา:
วิทยาลัยเทคโนโลยีวิบูลย์บริหารธุรกิจรามอินทรา. วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพ
พลายเชน, 1(1), 67-79.
- สุทธนู ศรีไสย์. (2551). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชิสา อยู่ยืนยง. (2550). ปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลให้เยาวชนตัดสินใจออกจากโรงเรียนกลางคัน
ระดับมัธยมศึกษา กรณีศึกษา: ตำบลบ้านบัว อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. ใน
วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- Anderson, K. R. (2 0 0 3). An analysis of factors that contribute to school dropoutsgrades eight through twelve. In *Doctor of Philosophy Dissertation*. Union Institute and University.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), *Attitude Theory and Measurement*. New York: Wiley & Son.